

VATTENMYNDIGHETEN NORRA ÖSTERSJÖN

Sammanträde med vattendelegationen för Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt

Datum:

7 mars 2019

Plats:

Länsstyrelsen Västerås, lokal Ängsö

Närvarande:

Ledamöter:

Minoo Akhtarzand, ordförande (Landshövding)

Lena Tilly (justerare)

Peder Eriksson

Stefan Löfgren

Lennart Gladh

Cathrin Bergenstråhle

Annika Israelsson

Göran Åström

Anne-Li Fiskesjö

Klas Lundbergh

Ellinor Rindevall

Förhindrade:

Petter Ström

Övriga:

Mats Wallin, Vattenmyndighetens kansli

Jenny Caruso (sekreterare), Vattenmyndighetens kansli

Daniel Isaksson, Vattenmyndigheten Västerhavet (via Skype)

1. Ordförande öppnar mötet

Ordförande hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

2. Justerare utses

Lena Tilly utsågs att jämte ordföranden justera protokollet.

3. Godkännande av dagordningen

Dagordningen fastställdes enligt utskickat förslag.

4. Föregående mötesprotokoll

Tre uppföljningspunkter hade noterats vid mötet den 11 december:

- *Undersöka möjligheten att skapa plattform där underlag som rör vattendelegationen kan samlas för enkel åtkomst.* Vattenmyndighetens kansli kommer att ordna en webbplats via sharepoint. Den ska vara klar att använda till mötet i juni.
- *Ta fram underlag inför diskussion om arbetsordning på vattendelegationens möte den 7 mars.* Underlag har tagits fram och skickats ut inför detta möte.
- *Skicka länk till Svenskt Näringslivs "Handbok om nya vattenlagstiftningen" till delegationen.* Skickades per e-post den 12 december.

På förra mötet diskuterades också hur vattendelegationen ska förse med omvärldsbevakning på vattenområdet. Mats Wallin ser till att viktig information löpande skickas per e-post. Vattenmyndighetens kommunikatör Sabina Caspari skickar också en nyhetsrapport en gång per vecka, vilket uppskattas mycket av ledamöterna. Vattenmyndighetens kansli kontrollerar att sändlistan för dessa utskick är komplett.

Protokoll från den 11 december 2018 godkändes och lades till handlingarna.

5. Omvärldsbevakning

Mats Wallin informerade om aktuella frågor, se presentation i bilaga 1.

EU-kommissionens granskning

EU-kommissionen lämnade den 26 februari slutrapport från sin granskning av medlemsländernas förvaltningsplaner. Den första granskningsrapporten hade stora brister vilket påpekades av medlemsländerna och rapporten har nu omarbetats.

Datum

2019-03-07

Granskarna har identifierat fyra områden som Sverige särskilt behöver arbeta med under denna förvaltningscykel:

- Säkerställa att det finns lämpliga miljökvalitetsnormer för alla relevanta särskilda förorenande ämnen (SFÄ).
- Att minska osäkerheter vid tillämpning av undantag genom att motiveringarna av undantag är ordentligt underbyggda med data och annan information.
- Vidta alla nödvändiga åtgärder för att få ner antalet undantag inför nästa cykel för att säkerställa uppnåendet av vattendirektivets mål i tid.
- Tänk på att förbereda hanteringsplaner för vattenbrist/torka där det behövs, särskilt i vattendistrikt som har lokala problem.

Diskuterades kring den sista punkten: vattenbrist och torka. Konstaterades att det kan uppstå oklarheter om vem eller vilka som har rätt att ta ut vatten om det blir brist. Situationer med vattenbrist kommer att bli allt vanligare och det är viktigt att vi belyser den frågan i kommande förvaltningsplan. Det fattas en rutin/process (när det inte är krigssituation).

Det pågår en hel del arbete för att förbättra förutsättningarna att hantera vattenbrist. Länsstyrelserna har fått extra medel för tillsyn av vattenuttag. I tillsynsdatan Alvan har det upprättats ett register där vattenuttag ska läggas in m.m. De regionala vattenförsörjningsplanerna är också viktiga i detta sammanhang, de ska ge en bild av helheten, främja samverkan och förhoppningsvis bygga bort en del av problemen.

I granskningen av Sveriges rapportering av översvämningdirektivet lyftes följande punkter fram som särskilt viktiga att arbeta med:

- Förse riskhanteringsplanerna med specifik och mätbar information gällande åtgärder, inklusive kostnader och finansiering; information om prioriteringar av åtgärder samt använda metoder för prioritering.
- Beskriva hur potentiella effekter av klimatförändringar beaktades i den andra cykeln samt hur detta samordnats med den nationella klimatstrategin.
- Stärka samordningen mellan förvaltningsplaner och riskhanteringsplaner.

Miljöövervakningsutredningen

Miljöövervakningsutredningen ska slutredovisa sitt uppdrag den 30 april 2019. Förslag till betänkandetexter har skickats till expertgruppen.

Några brister i nuvarande miljöövervakningssystem som lyfts fram:

- Dålig överblick – särskilt över miljöövervakningen av vatten. Staten har ett stort ansvar att skapa överblick, framförallt HaV.

Datum

2019-03-07

- Otydliga ansvarsförhållanden. Behövs tydligare myndighetsinstruktioner. Samordna med miljömålsansvaret. Tydliggör länsstyrelsernas regionala ansvar.
- Oklart vad som ingår i miljöövervakning. Delar av den undersökande övervakningen och uppföljning av genomförda åtgärder platsar inte.
- Otydlig styrning. Stärk den statliga styrningen – strategisk plan behövs. Tydliggör datavärdarnas ansvar.
- Otillräckliga underlag för att upptäcka nya miljörisiker.
- Avsevärda resursförstärkningar behövs.

Flera ledamöter instämde i att datavärdskapet och inrapportering av data behöver förbättras. Det görs mycket mätningar där data inte tas omhand och tillgängliggörs på ett bra sätt.

Vattenförvaltningsutredningen

Utredningen har haft flera möten med olika grupperingar från vattenmyndigheterna och andra aktörer. De gör en grundlig kartläggning av nuvarande organisation. Det är en utmaning för vattenmyndigheterna att tydliggöra att vårt arbetssätt och våra underlag hela tiden förbättras. När utredningen har intervjuat andra aktörer får de i vissa fall en inaktuell bild av hur arbetet organiseras och utförs.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 oktober.

Övergödningsutredningen

Utredningen påbörjades förra året och ska slutredovisas senast den 28 februari 2020. Utredningen ska ta fram förslag på hur övergödningsen kan minskas genom stärkt lokalt åtgärdsarbete, bl.a. genom att föreslå nya eller förstärkta styrmedel som leder till fler lokalt anpassade åtgärder.

6. Verksamheten nationellt och i distriktet

a) Interimsrapportering till kommissionen

Punkten bordläggs till nästa möte, då vi har ett mer komplett underlag att redovisa.

b) Vattenmyndigheternas gemensamma verksamhetsplan för 2019

De fem regionala vattenmyndigheterna tar varje år fram en verksamhetsplan som beskriver mål och aktiviteter för den gemensamma verksamheten. Under första halvan av 2019 ligger fokus på kartläggning och analys, ett arbete som de fem vattenmyndigheterna till stor del gör gemensamt. Verksamhetsplanen för 2019 har skickats ut till vattendlegationen för kännedom.

c) Redovisning av uppdrag 25 i länsstyrelsernas regleringsbrev 2017

Vattenmyndigheterna har den 22 februari skickat sin årliga redovisning av regeringsuppdraget som handlar om att se över tillämpningen av undantag och utpekande av kraftigt modifierade vatten. Rapporten har skickats till delegationen för kännedom. Uppdraget ska slutföras i december i år.

Mats Wallin visade en sammanfattande tabell över hur många nya undantag som beslutats under 2018, hur många vattenförekomster som genomgått översyn men där undantag inte är aktuella m.m. Tabellen visade nationella siffror, delegationen efterfrågade en redovisning av hur det ser ut i Norra Östersjöns vattendistrikt. Vattenmyndigheten återkommer med en sådan redovisning.

7. Förslag till ny arbetsordning för Vattendelegationen- diskussion

På förra mötet tillsattes en arbetsgrupp med uppgift att förbereda diskussionen på dagens möte. Gruppen har haft avstämningar och tagit fram diskussionsunderlag i form av kommenterade versioner av arbetsordning och beslut om överlåtelse av uppgifter.

Delegationen konstaterade att det finns flera punkter i arbetsordningen och dokumentet med överlåtelse/delegering av uppgifter till Vattenmyndigheten som behöver tydliggöras. Föreslogs att både arbetsordning och överlåtelседokument kompletteras med förklarande kommentarer. Mats Wallin tar med sig synpunkterna till den arbetsgrupp som håller ihop arbetet med att revidera de fem vattenmyndigheternas arbetsordningar.

Sammanfattande punkter:

- Arbetsordning och överlåtelse-/delegeringsdokument behöver kompletteras med förklarande kommentarer.
- Vattendelegationens roll i relation till vattenmyndigheten behöver förtydligas.
- Översyn görs senast om ett år, när vi kan utvärdera hur arbetsordningen har fungerat.
- Delegationen bör besluta om utskick av samrådsmaterial. Viktigt att delegationen har möjlighet att lämna synpunkter och att materialet är ordentligt förankrat innan det skickas ut.
- Landshövdingen behöver ha möjlighet att med kort varsel kalla in en ersättare som ordförande. Hanteras lämpligen genom formellt beslut om vem som ska vara ställföreträdande i samband med vattendelegationens möten.

Reviderat förslag kommer att presenteras på vattendelegationens möte den 18 juni. Det är landshövdingen som beslutar om ny arbetsordning och överlåtelse av uppgifter.

8. Utkast till samrådsdokument: *Viktiga vattenfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt*

Jenny Caruso visade tidplanen för arbete med samrådsdokumentet fram till samrådsstart den 2 maj. Delegationen har möjlighet att lämna synpunkter på det första utkastet till samrådsdokument fram till den 15 mars. Ett nytt utkast kommer att skickas den 29 mars.

Samrådsdokumentets innehåll diskuterades och ledamöterna gav förslag på ändringar och kompletteringar av dokumentet.

De huvudsakliga medskicken från delegationen var:

- Korta ner texterna
- Lyft fram de viktiga frågorna på ett tydligare sätt
- Lägg in numrering av rubriker
- Komplettera med en karta över distriktet

9. Diskussion/beslut om miljö kvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten på grund av vattenkraft

Daniel Isaksson (projektledare för KMV-projektet, Vattenmyndigheten Västerhavet) deltog via Skype och redovisade övergripande de uppdateringar av materialet som har gjorts sedan förra mötet. Beslutsunderlag hade skickats till delegationen inför mötet, där beslutets innehåll, konsekvenser av beslutet, förslag till beslutsformulering m.m. beskrevs.

I Norra Östersjöns vattendistrikt berörs bara 4 vattenförekomster av beslutet men konsekvensanalysen har gjorts med ett nationellt perspektiv vad gäller påverkan på elsystemet, och således hänger besluten i samtliga vattendelegationer ihop.

Det är viktigt att notera att vattendelegationen beslutar om miljö kvalitetsnormer för de kraftigt modifierade vattenförekomsterna, **inte** om vilka åtgärder som ska genomföras. De faktiska åtgärderna fastställs inte förrän i enskilda prövningar. I databasen VISS redovisas vilka åtgärder som ligger till grund för vattenmyndigheternas analyser och bedömningar av påverkan på elsystemet. Dessa åtgärder är dock bara förslag/exempel, inget som är bindande.

Beslut:

Vattendelegationen beslutar att fastställa föreslagna miljö kvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten påverkade av vattenkraft.

Datum

2019-03-07

10. Kommande möten

Datum och förslag på tema för årets återstående möten:

- 18 juni - Brunnby gård utanför Västerås, inklusive fältbesök. Presentation av reviderad arbetsordning med vattendelegationen (Landshövdingen beslutar).
- 25 september (middag kvällen den 24: e) - Nationellt möte i Sundsvall, Bottenhavet värdar. Kommer bland annat att ges en internationell utblick. Vi har inget separat möte med Norra Östersjöns vattendelegation i anslutning till detta.
- 9 okt
- 11 dec

Förslag att vi på mötena under hösten (eventuellt redan i juni?) tar upp och diskuterar några "case" - möjliga typer av ärenden till följd av den nya lagstiftningen. Vi planerar också att ha någon/några kommuner på något av höstens möten. Föreslogs att vi förlägger något av höstens möten i Örebro.

Bestämde att vi inför varje år tar fram en plan med datum och förslag på tema för de olika mötena.

11. Övriga frågor

Inga övriga frågor hade anmälts.

12. Mötet avslutas

Ordföranden tackade alla för engagemanget och förklarade mötet avslutat.

Justeras:

Minoo Akhtarzand (ordf.)

Lena Tilly

Vid protokollet: Jenny Caruso

Datum

2019-03-07

Bilagor:

Powerpointpresentationer från mötet enligt nedan:

- Bilaga 1: Presentationer Mats W – 190307 (Omvärldsbevakning, arbetsordning m.m.)
- Bilaga 2: Presentation Jenny C – 190307 (Utkast samrådsdokument Viktiga frågor)
- Bilaga 3: Presentation Daniel I – 190307 (KMV)

Uppföljningspunkter:

Vad	Ansvarig	Till när
Resultat från regeringsuppdraget om undantag och KMV 2018 – ta fram siffror för Norra Östersjöns vattendistrikt.	VM kansli	